

Sygn. akt VIIIU 17/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2022r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

W składzie:

Przewodniczący: sędzia Justyna Skórzewska

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2022r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek

na skutek odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.

z dnia 20 października 2021r., nr (...) - (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Justyna Skórzewska

Sygn. akt VII U 17/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 października 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił płatnikowi składek (...) sp. z o.o. w O. wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS stwierdzono brak dokumentów rozliczeniowych od listopada 2019 r., tym samym braku jest możliwości rozliczenia konta płatnika i wydania żądanego zaświadczenia.

Powyższa decyzja została zaskarżona przez płatnik składek (...) sp. z o.o. w O. Oddział w G., który wniósł o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek.

W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżący wskazał, że firma nie zatrudniała nikogo w podanym okresie, a zatem płatnik stoi na stanowisku, że swoje obowiązki wykonał prawidłowo. Nadto, skarżący wskazał, że zaświadczenie musi dotyczyć okresu, kiedy zatrudnienie było w spółce, a wówczas składki były odprowadzane jak należy. Według skarżącego niezrozumiałym jest oczekiwanie dokumentów rozliczeniowych dotyczących późniejszego okresu, dodając, że spółka nie jest zorientowana w przepisach prawa, co nie oznacza to, że decyzja musi być odmowna.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 października 2021 r. płatnik składek (...) sp. z o.o. w O. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek.

dowód : wniosek z dnia 14.10.2021 r. – w aktach ZUS

Organ w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS ustalił, że płatnik ma zgłoszonych do ubezpieczeń 10 pracowników oraz, że ostatnim sporządzonym przez płatnika dokumentem rozliczeniowym była deklaracja ZUS DRA oraz raport imienny ZUS RCA za październik 2019r. Od listopada 2019r. płatnik zaprzestał składania dokumentów rozliczeniowych.

dowód: informacja z 10.12.2021 r. – nienumerowana karta akt ZUS

Już w kwietniu 2020 r. płatnik zwracał się z wnioskiem do ZUS o rozliczenie konta. W odpowiedzi na ten wniosek płatnik, pisma z dnia 07 maja 2020 r., został poinformowany o braku możliwości prawidłowego rozliczenia konta i ustalenia salda z uwagi na brak deklaracji rozliczeniowych za okres od listopada 2019r. do marca 2020r., a mimo to żadnych nowych dokumentów nie złożył.

dowód: informacja z 10.12.2021 r. – nienumerowana karta akt ZUS

Z uwagi na powyższe, organ decyzją z dnia 20 października 2021 r. odmówił płatnikowi wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach pozwanego organu rentowego. Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania co do ich prawdziwości i rzetelności. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Nadto, Sąd oparł się na informacjach wynikających z systemu informatycznego ZUS, które zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2021.423 t.j.) są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym z zakresu ubezpieczeń społecznych i korzystają z waloru dowodu z dokumentu urzędowego.

Odwołanie wnioskodawcy (...) sp. z o.o. w O. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie i wnikliwie przeanalizowanego materiału dowodowego, który Sąd Okręgowy uznał za wystarczający do dokonania wyczerpujących ustaleń faktycznych, Sąd uznał stanowisko pozwanego organu ubezpieczeniowego za prawidłowe.

Wobec braku zgłoszenia przez strony konieczności przeprowadzenia rozprawy oraz jakichkolwiek dowodów, których przeprowadzenie wymagałoby jej wyznaczenia, mając na względzie stanowisko stron zawarte w pismach procesowych, Sąd skierował sprawę na posiedzenie niejawne na podstawie art. 148(1) k.p.c.

Przedmiotem niniejszego postępowania było kwestia odmowy wydania płatnikowi zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami na ubezpieczenia, które miał obowiązek odprowadzać wobec faktu prowadzenia przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej.

Podstawę prawną do zgłoszenia przez płatnika żądania wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek stanowiły przepisy art. 217 § 1 i § 2 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Nakazują one organowi

administracji publicznej wydać zaświadczenie na żądanie osoby ubiegającej się o nie, zastrzegając jednak zarazem, iż zaświadczenie takie wydaje się, jeżeli osoba ubiega się o nie ze względu na swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego. W przepisie art. 218 § 1 k.p.a. doprecyzowano przy tym, iż takie zaświadczenie jest wydawane, gdy chodzi o potwierdzenie faktów albo stanu prawnego, wynikających z prowadzonej przez ten organ ewidencji, rejestrów bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu.

Z dorobku judykatury wynika, iż treścią zaświadczenia musi być jedynie pozytywne załatwienie wniosku osoby ubiegającej się o potwierdzenie faktu lub stanu prawnego; w sytuacji gdy dowody posiadane przez organ nie pozwalają na uwzględnienie wniosku, organ ten może wydać jedynie orzeczenie odmawiające wydania zaświadczenia (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 10 marca 2011 r., II SA/Gd 971/10). Właściwy organ może odmówić wydania zaświadczenia o żądanej treści, jeżeli miałyby to prowadzić do poświadczenia stanu prawnego niezgodnego z danymi wynikającymi z prowadzonej przez organ ewidencji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 września 2010 r., VII SA/Wa 1072/10). Od decyzji organu rentowego odmawiającej wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne przysługuje odwołanie do sądu ubezpieczeń społecznych, gdyż jest to sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zakres rozstrzygnięcia w takiej sprawie (czyli ustaleń i oceny prawnej) obejmuje jedynie to, czy na chwilę decyzji o odmowie wydania żadanego zaświadczenia wnioskodawca miał zaległości składkowe (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2009 r., II UK 52/09; podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., II UK 279/06).

Zaskarżona przez płatnika decyzja w sprawie odmowy wydania zaświadczenia o nie- zaleganiu w opłacie składek na ubezpieczenia społeczne została wydana w dniu 20 października 2021 r. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym przedstawionego przez pozwany organ rentowy stanu konta płatnika, z którego wynika, że ma zgłoszonych do obowiązkowych ubezpieczeń 10 pracowników wskazuje, że na dzień jej wydania nie było podstaw dla wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek. Fakt niewyrejestrowania pracowników wskazuje bowiem, że płatnik miał obowiązek opłacenia za nich składek. W ocenie Sądu, w tej sytuacji organ rentowy słusznie stwierdził, że okoliczności wynikające z systemu informatycznego organu oraz brak deklaracji od listopada 2019r. nie pozwalały na dokonanie rozliczenia konta płatnika, a tym samym wydania wnioskowanego zaświadczenia. Skarżący w niniejszym postępowaniu sądowym skutecznie nie zaprzeczył powyższym okolicznościom. Nie przedstawił bowiem żadnych dowodów świadczących o braku zadłużenia, ograniczając się jedynie do podniesienia twierdzenia o niezatrudnianiu pracowników w listopadzie 2019r. Okoliczność ta nie została jednak potwierdzona jakimkolwiek wiarygodnym dowodem, a przypomnieć należy, że informacje zawarte w systemie informatycznym ZUS korzystają z waloru dokumentu urzędowego.

Dodać należy, że obowiązki płatnika składek w zakresie zgłaszania i wyrejestrowywania pracowników do ubezpieczeń zostały określone w art. 36 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2021.423 t.j.), dalej ustawa systemowa. Zgodnie z ust. 1 tego przepisu każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-4, 6-9b, 11, 12, 19-22, ust. 2, 2a i 2d, duchownych będących członkami zakonów lub klasztorów oraz osób współpracujących, o których mowa w art. 8 ust. 11, należy do płatnika składek (ust. 2). Każda osoba, w stosunku do której wygasł tytuł do ubezpieczeń społecznych, podlega wyrejestrowaniu z tych ubezpieczeń. Zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 7 dni od daty zaistnienia tego faktu, z zastrzeżeniem ust. 12 i 14. Przepisy ust. 2, 3 i 9 stosuje się odpowiednio (ust. 11). Zgłoszenie wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych pracownika, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, zawiera dodatkowo datę, tryb rozwiązania ostatniego stosunku pracy, podstawę prawną rozwiązania lub wygaśnięcia ostatniego stosunku pracy lub stosunku służbowego oraz informację, z czyjej inicjatywy stosunek pracy został rozwiązany (ust. 11a). W przypadku pracowników, o których mowa w ust. 5a, zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 30 dni od dnia ustania stosunku pracy (ust. 12). O wszelkich zmianach w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniach, o których mowa w ust. 10-12, płatnik składek zawiadamia Zakład w terminie 7 dni od zaistnienia zmian, stwierdzenia nieprawidłowości we własnym zakresie lub otrzymania zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości przez Zakład (ust. 13). O zmianach w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu, o którym mowa

w ust. 10, dotyczących tytułu ubezpieczenia oraz rodzajów ubezpieczeń i terminów ich powstania, płatnik składek zawiadamia Zakład poprzez złożenie zgłoszenia wyrejestrowania i ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych zawierającego prawidłowe dane (ust. 14).

Nadto, zgodnie z art. 46 płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Zatem, w świetle powyższych uregulowań zawartych w ustawie systemowej, skarżący twierdząc, że od listopada 2019 r. nie zatrudniał pracowników i nie miał obowiązku opłacania składek winien te okoliczności udowodnić, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 232 k.p.c. oraz z regułą z art. 6 k.c., iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 kwietnia 2013 r., III AUa 1371/12). Płatnik tymczasem na okoliczność braku zaległości składkowych wobec organu rentowego nie przedstawił żadnych dowodów. Twierdzenie zaś, że spółka nie jest zorientowana w obowiązkach wobec ZUS jest niewystarczające, poza tym uznać je należy za gołosłowne, skoro już w 2020 r. spółka została przez organ poinformowana o braku możliwości rozliczenia konta z uwagi na brak deklaracji rozliczeniowych za okres od listopada 2019 r.

Wskazać należy także na przepis art. 34 ustawy systemowej, zgodnie z którym to Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewnia rzetelność i kompletność informacji gromadzonych na kontach ubezpieczonych i na kontach płatników składek w sposób uregulowany tą ustawą. Regulacja powyższa znalazła pełne odzwierciedlenie w działaniach pozwanego organu ubezpieczeniowego podejmowanych w przedmiotowej sprawie. Brak możliwości ustalenia przez pozwanego niewystępowania po stronie płatnika zaległości składkowych płatnika był trafne i prawidłowe, albowiem samo zaprzestanie składania deklaracji od listopada 2019 r. nie stanowi dowodu na niezatrudnianie pracowników i brak konieczności opłacania składek. Płatnik bowiem, jeśli faktycznie zaprzestał zatrudnienia pracowników, winien był wyrejestrować ich z ubezpieczeń, podając dane wymagane ustawą. Zaniechanie wykonania tego obowiązku, jak słusznie podał organ rentowy, powoduje brak możliwości rozliczenia konta płatnika, a tym samym i ustalenia, że płatnik nie zalega z opłacaniem składek.

Tak więc, analiza informacji wskazanych przez organ rentowy nie wskazuje na to, aby jego stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji było nieprawidłowe. Przy czym wskazać należy, iż Sąd oceniał stan faktyczny na datę wydania zaskarżonej decyzji, albowiem postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter kontrolny i służy badaniu prawidłowości decyzji organu rentowego. W związku z tym postępowanie dowodowe prowadzone przed sądem ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy (patrz np. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2007 r., I UZP 1/07, OSNP 2007/21-22/323). Tak więc, nawet obecnie złożenie przez płatnika deklaracji, korekt czy dokumentów wyrejestrowujących pracowników z końcem października 2019 r. nie spowodowałyby uznania, że zaskarżona decyzja jest wadliwa. Co najwyżej mogłoby to stanowić podstawę do wystąpienia przez płatnika z kolejnym wnioskiem o wydanie przedmiotowego zaświadczenia.

Podsumowując, w ocenie Sądu, płatnik nie zakwestionował skutecznie stanowiska ZUS, a tym samym zaskarżoną w sprawie odmowną decyzję pozwanego należało uznać za odpowiadającą prawu i stanowi faktycznemu, co za tym idzie, na podstawie art. 477(14) § 1 k.p.c. odwołanie podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust 2 Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804), zasądzając od skarżącego płatnika się na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę odpowiadającą stawce minimalnej – 180 zł - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Justyna Skórzewska

(...)